

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 15. märts 2018
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0064 (COD)

7203/18
ADD 2

SOC 145
EMPL 108
MI 180
CODEC 392
IA 68

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise
kuupäev: 13. märts 2018

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

---

Komisjoni dok nr: SWD(2018) 69 final

Teema: KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE
Lisatud dokumendile:
Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse
Euroopa Tööjõuamet

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2018) 69 final.

Lisatud: SWD(2018) 69 final

Strasbourg, 13.3.2018
SWD(2018) 69 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

**Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus,
millega luuakse Euroopa Tööjõuamet**

{COM(2018) 131 final} - {SWD(2018) 68 final}

Kommenteeritud kokkuvõte

Mõjuhinang [Ettepanek määruse kohta, millega luuakse Euroopa Tööjõuamet

A. Vajadus meetmete järele

Miks? Milline on lahendamist vajav probleem?

Töötajate ja teenuste vaba liikumine on ELi jaoks võtmetähtsusega. Need sõltuvad siiski selgetest, õiglastest ja tõhusalt jõustatud eeskirjadest tööjõu piiriülese liikuvuse ja sotsiaalkindlustuse koordineerimise kohta. EL on välja töötanud ulatusliku õigusaktide kogumi, millega reguleeritakse töötajate vaba liikumist, töötajate lähetamist seoses teenuste osutamisega ja sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirju. Junckeri komisjon on esitanud mitu ettepanekut kõnealuse õigusraamistiku parandamiseks, sealhulgas töötajate lähetamise direktiivi ja sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist käsitleva määruse läbivaatamine, samuti töötajate lähetamist rahvusvahelises maanteeveosektoris käsitlev erinorm (*lex specialis*)

Siiski on endiselt probleeme ELi eeskirjade järgimise ning tulemusliku jõustamisega, mis võib ohustada usaldust ja õiglust siseturul. Eelkõige on esile kerkinud kaks probleemi: esiteks ebapiisav teave ja tugi ning puudulikud suunised piiriülestes olukordades olevatele üksikisikutele ja tööandjatele; teiseks ebapiisav liikmesriikide ametiasutuste vaheline koostöö eeskirjade täitmisel.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on käsitleda järgmisi konkreetseid probleeme:

- ebapiisav toetus ja suunised üksikisikutele ja ettevõtjatele piiriülestes olukordades, sealhulgas üldsusele antav puudulik või vähene teave nende õiguste ja kohustuste kohta;
- ebapiisav juurdepääs ja teabevahetus riiklike asutuste vahel, kes vastutavad tööjõu liikuvuse ja sotsiaalkindlustuse koordineerimise eri valdkondade eest;
- riikide ametiasutuste ebapiisav suutlikkus korraldada ametiasutustega koostööd piiriüleselt;
- nõrgad või puuduvad mehhanismid ühiseks piiriüleseks jõustamiseks;
- liikmesriikidevahelise sihtotstarbelise piiriülese vahendusmehhanismi puudumine kõigis tööjõu liikuvuse ja sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkondades;
- ELi tasandi ebapiisav koostöö kõnealuses valdkonnas.

ELi tööjõu liikuvus on näidanud kasvutendentsi kogu kriisi vältel. 2017. aastal elasid või töötasid 17 miljonit liidu kodanikku muus liikmesriigis kui nende kodakondsusriik. Võrreldes kümne aasta taguse ajaga on see arv peaaegu kahekordistunud. Lähetuste arv on kasvanud 68 % võrra aastast 2010 kuni aastani 2016, mil lähetusi oli 2,3 miljonit. Ligikaudu 1,4 miljonit ELi kodanikku käivad tööl teises liikmesriigis. Sellises olukorras on vaja tõhusat koostööd liikmesriikide ametiasutuste vahel ja kooskõlastatud haldusmeetmeid, et hallata üha kasvavat Euroopa tööturgu.

Mida selle algatusega loodetakse saavutada?

Algatuse üldeesmärk on aidata tugevdada õiglust ja usaldust siseturul ning toetada töötajate ja teenuste vaba liikumist. Algatuse erieesmärgid on järgmised:

- parandada üksikisikute ja tööandjate juurdepääsu teabele nende õiguste ja kohustuste kohta tööjõu liikuvuse ja sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas, samuti juurdepääsu asjaomastele teenustele;
- tõhustada ametiasutuste operatiivkoostööd liidu asjaomaste õigusaktide piiriülese jõustamise, sealhulgas ühiste kontrollide hõlbustamiseks;
- vahendada ja hõlbustada lahenduste leidmist riiklike ametiasutuste vaheliste vaidluste ja piiriüleste tööturu häirete, näiteks mitme liikmesriigi ettevõtete ümberkorraldamise korral.

Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus?

Kuigi ELi õiguse jõustamine jääb liikmesriikide ametiasutuste pädevusse, on töötajate vaba liikumine, töötajate lähetamine ja sotsiaalkindlustuse koordineerimine määratluse kohaselt riikidevahelised küsimused, mis nõuavad tegutsemist ELi tasandil.

B. Lahendused

Milliseid seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud variant? Miks?

Euroopa Tööjõuameti ameti jaoks on kaalutud kolme poliitikavarianti, mida iseloomustavad üha kõrgemad eesmärgid: 1) toetav variant, 2) operatiivvariant ja 3) järelevalvevariant. Iga variant hõlmab järgmisi ülesandeid, mida Euroopa Tööjõuamet võiks täita:

- töötajate ja ettevõtjate tööjõu liikuvusega seotud teenused;
- koostöö ja teabevahetus riiklike ametiasutuste vahel;
- ühiste kontrollide toetamine;
- tööturu analüüsid ja riskihindamine;
- toetus suutlikkuse suurendamiseks;
- vahendustegevus riiklike ametiasutuste vahel;
- asjaomaste sidusrühmade vahelise koostöö hõlbustamine tööturu piiriüleste häirete korral.

Teostamisega seoses on kaalutud järgmisi variante:

- luuakse Euroopa võrgustik, millega koordineeritakse olemasolevaid ELi tööjõu liikuvuse asutusi ja komisjon võtab endale uued operatiivülesanded; (1)
- luuakse uus Euroopa Tööjõuamet, mis täidab operatiivülesandeid ja tugineb olemasolevatele tööjõu liikuvusega tegelevatele asutustele; (2)
- luuakse uus Euroopa Tööjõuamet, mis tugineb olemasolevale ELi tööhõive- ja sotsiaalpoliitika valdkonna ametile. (3)

Eelistatud variandis on ühendatud operatiivvariant (2), mis rakendatakse uue Euroopa Tööjõuameti kaudu (2). Selline lähenemisviis võimaldab komisjonil jätkata poliitika juhtimist koos liikmesriikidega nagu ka praegu, ja seega järgitakse mittedelegeerimise põhimõtet.

Operatiivvariandiga saavutatakse parim tasakaal eesmärkideni jõudmisel, tagades positiivse mõju riiklike ametiasutuste, töötajate ja ettevõtjate jaoks, suurendamata märkimisväärselt kulusid, ning sellel on ka sidusrühmade tugev toetus. Sellise uue Euroopa Tööjõuameti loomist käsitlev variant, mis tugineb olemasolevatele ELi tasandi liikuvusvaldkonna asutustele, ühendab operatiivülesannete täitmise olemasolevate ELi asutuste tegevuse toetamisega, ratsionaliseerides neid samas proportsionaalselt ja subsidiaarsuse põhimõtet arvesse võttes, mis olid mõlemad asjaomaste sidusrühmade tõstatatud küsimused.

Uue ameti loomiseks on vaja õigusakti (määrus).

Kes millist varianti toetab?

Toetuse tase on eri sidusrühmade ning meetmete ja valikute lõikes erinev. Üldiselt toetatakse paremat teabevahetust ja riskihindamist, kuid riiklikud ametiasutused ja tööandjate organisatsioonid on vastu kehtestatud ühiste piiriülestele kontrollidele, siduvatele otsustele või siduvatele vaidluste lahendamise mehhanismidele. Rahvusvahelisel maanteeveol toetavad riiklikud täitevasutused jõulisemalt ELi tasandi mehhanismi, mis lihtsustaks eeskirjade ühtlustatud piiriülest jõustamist. Ametiühingud toetavad ELi lepitusmenetlusi. Nii ametiühingud kui ka kodanikud toetaksid vaidluste lahendamise laiendamist lisaks riiklikele ametiasutustele üksikutele piiriülestele vaidlustele.

Mõnda erandit arvesse võtmata sõltub uue asutuse asutamise toetamine talle antud kohaldamisalast ja eesmärkidest ning võimalikest kuludest. Sidusrühmad eelistavad enam olemasolevate võrkude ja struktuuride tõhususe ratsionaliseerimist ja suurendamist.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?

Üksikisikute, eelkõige liikuvate töötajate saadav kasu on parem kaitse ja väiksem pettuse ja kuritarvitamise oht,

seada eriti maanteeveosektoris. Täiendav kasu tuleneb parematest võimalustest kasutada oma vaba liikumise õigust.

Ettevõtjad, eelkõige VKEd, saavad kasu ausamast konkurentsist ja võrdsetest tingimustest ning tunnevad oma olukorra suhtes vähem ebakindlust, mis on eriti oluline töötajate lähetamisel. Koos parema teabega võib see neil aidata teha otsuseid piiriülese tegevuse alustamise kohta.

Kasu riikide ametiasutustele tuleneb nende tugevdatud koostöö- ja kontrollivõimekusest, tänu millele paraneb eeskirjade täitmine. Struktureeritud koostöö eelised peaksid aja jooksul suurenema, kuna rohkem riikide ametiasutusi otsustavad kasutada olemasolevat raamistikku.

Siseturu paremast ja õiglasemast toimimisest tuleneks üldiselt suurem makromajanduslik kasu, mis aitab kaasa üldisele õiglasele konkurentsile ja haldusasutuste vahelise usalduse taastamisele.

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?

Eelistatud kombineeritud variandi kohaselt on Euroopa Tööjõuametiga seotud kogukulud ELi eelarvest hinnanguliselt 50,9 miljonit eurot aastas täieulatusliku toimimise korral aastal 2023. Keskkonnamõju puudub.

Milline on mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele?

Mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele peaks olema positiivne. Nad peaksid kasu saama paremast haldustõhususest ja siseturu paremast toimimisest, eelkõige võrdsete tingimuste edukama rakendamise kaudu. Eeskirju järgivatele ettevõtetele ei ole kulud.

Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Liikmesriikide eelarvetele avalduv mõju on minimaalne, kuna ettepanekule antakse toetust ELi eelarvest. Mõju haldusasutustele ei ole võimalik täpselt kvantifitseerida, kuid juhtuuringutest nähtub, et selline mõju on positiivne, sest tänu eeskirjade paremale jõustamisele on võimalik koguda varem maksmata sotsiaalkindlustusmaksid.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Ettepanek toob kaasa teatavate olemasolevate liikuvusega tegelevate ELi asutuste ratsionaliseerimise, nimelt: i) EURESe Euroopa Koordinatsiooniamet; ii) sotsiaalkindlustuse koordineerimise halduskomisjoni lepitusnõukogu, iii) kontrollnõukogu ja iv) halduskomisjoni tehniline komisjon; v) deklareerimata tööga tegelemise Euroopa platvorm; vi) töötajate lähetamise eksperdikomitee; ja vii) töötajate vaba liikumise tehniline komitee. Ülesandeid, mida praegu täidavad nimetatud asutused, hakkaks täitma amet. Selle asemel arendab Euroopa Tööjõuamet koostööd töötajate liikuvuse ja sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonna kolme ülejäänud komiteega (halduskomisjon ja nõuandekomitee ning töötajate vaba liikumise nõuandekomitee). Maanteetranspordi komiteed ei muudeta samuti.

D. Järeldused

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Komisjon vaatab määruse kohaldamise läbi viis aastat pärast selle jõustumist kooskõlas finantsmääruse nõuete ja parema õigusloome suunistega.